

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
15/4396-

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/11256

Dato
21.09.2016

Uttalelse til høring - regelverk for å implementere nytt system for kapasitetsjusteringer i lakse- og ørretoppdrett

Vi viser til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet av 24. juni 2016. Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder er positiv til formålet om å fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling og bidra til verdiskapning på kysten. Likevel ser vi at visse forbedringer er nødvendige for å sikre at utfallet av det nye regelverket ikke kommer i konflikt med vannforskriften.

Vannforskriften har som formål å sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene, jf. vannforskriften § 1. Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand, jf. vannforskriften § 4. Vi stiller spørsmål ved om den foreslåtte endringen i regelverket ivaretar disse hensynene godt nok.

De anadrome fiskebestandene på Agder ble nær utryddet som følge av forsuring. Reetableringen har vært en stor suksess selv om de stedege bestandene i stor grad er tapt og størrelsene på bestandene er sterkt redusert ift. tidligere. Likevel fremstår Agder som et fristed for anadrome fiskearter i dag, delvis grunnet at forholdene for intensiv fiskeoppdrett så langt har vært dårlige og det som følge er lite lakselus. Den største suksessen opplever vi kanskje med sjøørreten, der kystfiske etter sjøørret nok overgår fiske etter laks og sjøørret i elvene i omfang. Agder og fylkene østover utgjør en av de mest befolkningstette regionene i landet. Samfunnsverdien på villaks og sjøørret i denne regionen er som følge høy.

Dette, samt at Ryfylke utgjør en naturlig grense mellom Agder og Rogaland, taler for at Agder og kystfylkene øst for oss bør inngå i et eget produksjonsområde. Disse fylkene har mange av de samme utfordringene og naturgitte forholdene. I et slikt område vil det som følge være enklere å få en helhetlig forvaltning av akvakulturnæringen og en bærekraftig utvikling. Rogaland fremstår derimot som annerledes, selv om Rogaland også har vært og er rammet av forsuring.

Videre vil et i utgangspunktet snevert fokus på lakselus ikke sikre en helhetlig og bærekraftig forvaltning i tråd med vannforskriften. Det er den samlede belastning fra alle vesentlige påvirkninger som skal bestemme miljøtilstanden i en vannforekomst. Fiskeoppdrett har andre viktige effekter enn lakselus i den direkte og nærliggende resipienter som næringstilførsel, utslipp av miljøgifter og rømming. Det vil også være andre påvirkninger enn fiskeoppdrett som kan være avgjørende for miljøtilstanden i en vannforekomst. Disse bør inngå som en del av beslutningsgrunnlaget på lik linje med lakselus.

Dersom man ikke gjør det kan det fort utvikle seg et stort gap mellom lakselustilstanden i produksjonsområdene og den mer helhetlige og lokale tilstanden i hver enkelt vannforekomst. Dette vil kunne medføre at føringene for hva som er ønskelig i et område vil være motstridende avhengig av skala. Det er uklart hvordan dette skal håndteres, noe som kan medføre økt konfliktnivå i forvaltningen og at utviklingen i akvakulturnæringen ikke blir bærekraftig.

Likeledes er det vanskelig å se hvordan regelverket ivaretar mer indirekte effekter på en helhetlig måte. Anadrom fisk er under press fra blant annet landbruk, vei, vannkraft og forsurening. Overlevelse og reproduksjon vil med andre ord variere etter de lokale og regionale forhold og vil ofte allerede være suboptimal. Dersom lusbelastning er den eneste vedtatte indikatoren vil vedtak om økt produksjonskapasitet kunne medføre utilsiktet forringelse av miljøtilstanden i vassdrag med anadrome fiskebestander. Å vurdere reduksjon i et produksjonsområde først ved 30 % dødelighet hos laksefisk som følge av lus virker i utgangspunktet høyt, spesielt i områder hvor fisken har høy dødelighet som følge av andre påvirkninger.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
sjefingeniør

Atle Torvik Kristiansen
senioringeniør

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Atle Torvik Kristiansen, tlf: 38 17 62 14